

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

Commemoració del dia internacional del poble gitano

Palau del Parlament, 8 d'abril de 2013

La presidenta

President Maragall, directors i alts càrrecs de la Generalitat, cap de mediació dels mossos d'esquadra, vicepresidenta del Parlament, membres de la mesa, diputats i diputades, amigues i amics, i tots els que avui ens hem congregat per celebrar l'acte amb motiu del dia internacional del poble gitano, que a Catalunya se celebra des de fa quasi deu anys i que jo en fa tres que presideixo, abans de donar la paraula a les persones que m'acompanyen a la mesa, voldria tenir un record per l'Emília Claveria, la tia Emília, per a tots vostès, amb qui durant aquests tres anys he tingut converses, vam participar juntes en un acte de l'Institut Català Internacional per la Pau sobre el projecte Escolta, i va venir i em va explicar una mica la seva vida, i vostès saben que cada any venia, i que la tia Emilia no sé si la meitat de vostès són parents seus, però recordava molt les vivències a Catalunya, la gran família que tenia, i sobretot defensava molt i molt l'educació.

Avui vull tenir aquest record per ella i donar a tota la seva gran família el meu sincer condol.

[...]

Senyores i senyors, vull donar la benvinguda als representants de la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya, al seu president, el senyor Santos, als membres de la junta de govern, als delegats territorials que avui ens acompanyen i amb qui hem tingut abans una estona per parlar de la situació del poble gitano a Catalunya, i també a totes aquelles persones que, a títol particular o en representació de la societat civil, han volgut compartir aquest acte tan solemne amb motiu de la celebració del dia internacional del poble gitano, i abans no es desplacin a la riba del Besòs, on novament faran, com cada any, amb les seves flors i les seves espelmes, la cerimònia del riu en comunió amb tants i tants gitanos i gitanes d'arreu del món; una ofrena floral que simbolitza l'esperit del poble gitano,

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

com a poble sense fronteres, com a poble que sempre ha buscat la seva llibertat i el seu camí, i una encesa d'espelmes que ve a recordar els avantpassats perseguits i assassinats durant una llarga història de discriminació. Recorden també en aquesta data l'holocaust gitano, el Porraimos, i de fet el seu himne, 'Gelem Gelem', a què ha fet referència abans el senyor Pedro Aguilera, és una cançó que parla d'aquest funest episodi de la història del poble gitano i de la humanitat. A tots vostès, com he dit abans, la nostra benvinguda al Parlament.

El Parlament representa el poble de Catalunya, i així ho proclama el nostre estatut d'autonomia. La seu de la cambra és, en conseqüència, la casa de tots els catalans. Vull que se sentin, en aquest Parlament, com a casa seva, és el seu Parlament. Vull donar la benvinguda especial a les dues persones que han intervingut abans que jo i que són el senyor Pedro Aguilera, membre de la comissió europea contra el racisme i la intolerància, i consultor per a Espanya de la Decade Roma, i el senyor Iván Ivanov, director executiu de l'Oficina Europea d'Informació sobre Afers Romanís. Benvingut a Catalunya i al nostre Parlament, on hi ha dipositada la voluntat popular. Desitjo que la seva estada entre nosaltres sigui ben positiva i que tingui moltes ocasions per constatar que Catalunya és un país d'acollida, de convivència i de pau.

L'actual crisi econòmica, que és molt dura, ens afecta molt i també afecta moltes famílies gitanes catalanes, porta el nostre país, com molts altres llocs d'Europa i del món, a certa revifalla d'actituds i missatges xenòfobs que busquen la manera de vehicular el malestar social existent i que sovint la troben en col·lectius minoritaris com el poble gitano. Tinguin la certesa que la xenofòbia i el racisme no gaudiran mai de cobertura a les nostres institucions ni a la nostra societat, perquè creiem veritablement en la dignitat de les persones i dels pobles.

Són ja quatre dècades d'una realitat, la del poble gitano. De fet, fa quaranta-dos anys des d'aquell 8 d'abril de 1971, en què es va celebrar el I Congrés Internacional Romaní a Londres. Aquell dia van fer oficials el seu himne, la seva bandera i el dia internacional. El poble gitano ha deixat petjades indelebles en la cultura, l'economia i la societat catalanes. De fet, l'any 2013, i és un exemple que vull posar, és l'any de Carmen Amaya. El govern de la Generalitat impulsa aquest any en memòria de Carmen Amaya, nascuda en una barraca del Somorrostro barceloní l'any 1913, i que va morir a Begur el 1963. Amb aquesta celebració es vol redescobrir, honorar la memòria i difondre el llegat de la 'bailaora' més important dels darrers cent anys. Mitjançant els actes organitzats, es vol que es consideri una

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

de les artistes catalanes més universals, i una de les ballarines més destacades del ball flamenc per la seva transgressió i autenticitat.

Llarg ha estat el camí recorregut pel poble gitano, però tenim, tant païos com gitanos, encara reptes pendents de dignitat i de ciutadania. Abans recordàvem, tant el senyor Aguilera com jo, la tia Emília. Avui voldria demanar, a la junta de la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya, que igual com els darrers dos anys la tia Emília formava part de la junta de govern, sola enmig de tants homes, que l'any que ve, com a mínim, tinguem una segona tia Emília, perquè penso que és fonamental, especialment també en el poble gitano, el paper de transmissora de valors que té la dona, que té la mare, que té la filla. I, per tant, els demano amb afecte que ho tinguin en compte, perquè la visió d'una gitana és diferent de la d'un gitano, i si volem tirar endavant i ser un país de qualitat, i vostès volen ser gitanos catalans, és important que tinguin en compte tant la manera de pensar i de fer d'una dona com la d'un home. Segur —i estic veient la cara del senyor Santos, que m'està dient que sí— que l'any que ve tindrem una dona a la junta de govern.

Més reptes. Vull recordar que el primer document que acredita la presència gitana a Catalunya data del 1425, al segle XV, i som al XXI. Vostès, des del segle XV són a Catalunya i són de Catalunya. I de fet estem parlant d'una població de més de vuitanta mil persones, una població que a tot d'Europa és de dotze milions, és la minoria més gran de la Unió Europea, i com a minoria més gran, que ja és i s'ha d'entendre com una gran majoria, és clar que hem de treballar tots per sortir de la crisi. I també els felicito pel cartell que aquest any vostès han fet per commemorar el dia internacional. Aquest cartell commemoratiu que ha difós el secretariat gitano diu així: "Entre tots hem de sortir de la crisi." I és així. Molt sovint, quan parlo des d'aquesta taula o en altres llocs, em refereixo un moment a la situació actual, a la situació que vivim, i sempre dic que no tot pot quedar en mans dels poders públics, no tot pot quedar en mans d'aquest Parlament ni del govern.

Si no hi ha la voluntat clara i explícita del poble de Catalunya per tirar endavant no ho podem fer, i, per tant, els agraeixo aquest cartell, perquè demostra que arriben a totes les persones de Catalunya, saben el que passa a les seves famílies, saben la solidaritat que tenen les famílies gitanes, perquè en aquest moment, sense aquesta solidaritat, encara hi hauria molta més gent amb problemes importants i en situació de greu vulnerabilitat. Són temps de crisi, certament, però també hem de recordar que aquest any és l'any europeu de la ciutadania, i això vol dir que tots som ciutadans amb drets i deures, i que els gitanos, igual com els païos, tenim el dret

PARLAMENT DE CATALUNYA

Núria de Gispert i Català

Presidenta

de defensar i de commemorar aquest any europeu de la ciutadania, un any durant el qual vostès no poden renunciar a tenir i a exigir visibilitat i presència. Abans, a l'audiència, dèiem que actes com aquest són importants però hi havia qui deia que de cap manera no eren suficients, al contrari, i tenia raó. Ara bé, vull defensar aquests actes perquè signifiquen, com a mínim, que vostès es fan visibles, que vostès, almenys un dia l'any, el 8 d'abril, i durant tota la setmana, poden explicar el que els passa i les penúries que tenen, sobretot, en aquests moments. Si això no es fes o si això es fes en un centre diferent, en un centre privat, en un centre d'acció cívica, en un altre centre, no es veuria tant. Vostès això ho fan i ho celebren i ho commemoren al Parlament, que és la casa que representa el poble de Catalunya.

Sempre repeteixo que els cent trenta-cinc diputats signifiquen un trosset de Catalunya, cada un d'ells, amb les seves diferències ideològiques, amb els seus matisos, amb els seus discursos diferents, però tots som aquí per defensar l'interès de Catalunya i dels catalans, i crec que això és important, i això no ho podem perdre. I crec que va ser positiu que ja fa molts anys se celebrés aquí un acte com el d'avui. Ara són diferents, són més grans, més solemnes, fa deu anys es feien a dalt, al despatx on jo els he rebut, i eren potser en petit comitè, venia una representació dels diputats i deu o dotze famílies. Ara poden venir tots els que caben en aquest auditori, i crec que és important, perquè molts de vostès, en un dia com avui, senten el que aquests dos senyors han dit sobre educació, habitatge, ciutadania, solidaritat, i tot això no és perquè quedi només en paraules sinó perquè, sobretot, es transmeti. I aquí veig moltes noies joves, més que nois, no els veig els nois, però segur que hi són, i penso que això és bo, que no vénen només més grans de seixanta anys, sinó que vénen joves. I vull recordar que fa tres anys vaig presidir un acte com aquest amb quatre joves gitanos que parlaven de la seva experiència a Catalunya, de la seva experiència com a treballadors, com a estudiants, com a universitaris, i això és un orgull que no es pot perdre, al contrari, hem d'anar endavant.

I, per tant, voldria demanar que aquest any europeu de la ciutadania vostès, a partir d'avui, allò que diem que un dia important has de fer una promesa o has de pensar alguna cosa positiva, doncs treballin per la formació dels seus fills, dels seus néts, de les seves filles i de les seves nétes. La formació és el més important que podem donar als nostres fills i filles i, estic convençuda que vostès també pensen el mateix.

Moltes felicitats, moltes gràcies i endavant.